

RIS3CAT

Programa de compra pública d'innovació de la RIS3CAT

Febrer de 2017

Programa de compra pública d'innovació de la RIS3CAT

© Generalitat de Catalunya

Aquesta obra està sotmesa a una llicència *Creative Commons* d'ús obert, amb reconeixement d'autoria i sense obra derivada.

Resum de la llicència: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

Llicència completa: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>

Edició

Direcció General de Promoció Econòmica, Competència i Regulació
Passeig de Gràcia, 19
08007 Barcelona
<http://economia.gencat.cat>

Redacció

Begoña Domene (i2cat)
Tatiana Fernández (Direcció General de Promoció Econòmica, Competència i Regulació,
de la Generalitat de Catalunya)
Yolanda Lupiáñez (i2cat)
Caterina Sampol (ACCIÓ)
Xavier Térmens (i2cat)

Coordinació editorial i maquetació

Montserrat Romagosa Huguet (Direcció General de Promoció Econòmica, Competència i Regulació,
de la Generalitat de Catalunya)

Presentació

La innovació en la provisió de serveis públics és un instrument imprescindible perquè la resposta de l'Administració a les necessitats creixents i canviants de la societat actual optimitzi els limitats recursos públics disponibles i satisfaci les elevades expectatives de la ciutadania envers el sector públic, en un context complex, que planteja reptes com ara l'envelliment de la població, l'increment de les desigualtats socials, la immigració i el canvi climàtic.

Els obstacles que dificulten la innovació en les administracions públiques i en la seva prestació de serveis són prou coneguts: uns pressupostos molt limitats; uns procediments molt rígids i poc permeables a la innovació; unes regles de funcionament que més que incentivar la innovació la penalitzen (perquè sempre comporta un risc), i una excessiva compartimentació estructural, que dificulta la cooperació entre unitats necessària per impulsar la innovació.

Per fer front als reptes de la societat actual, les administracions públiques han de canviar la manera de dissenyar i prestar serveis públics; han d'innovar. El procés d'innovació en els serveis públics requereix:

1. Entendre i definir les oportunitats i els reptes.
2. Generar idees útils per identificar possibles solucions i poder seleccionar les millors.
3. Definir i implementar projectes pilot, i experimentar: abans d'implementar projectes a gran escala, els projectes pilot permeten provar-los a petita escala, veure fins a quin punt funcionen, i perfeccionar-los.
4. Mesurar l'impacte de la innovació en els serveis públics mitjançant indicadors, tenint en compte aspectes econòmics, socials i ambientals.
5. Aprofitar la innovació per generar canvis sistèmics: l'impacte de la innovació

augmenta exponencialment quan se'n generalitza l'aplicació als serveis públics i quan es combina amb altres innovacions.

En aquest marc, el Programa de compra pública d'innovació de l'estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya té com a objectius principals:

- Incrementar la implicació de l'Administració en la cerca de noves solucions per als principals reptes econòmics i socials, en col·laboració amb empreses, agents d'R+D+I i usuaris dels serveis públics.
- Aconseguir una millora dels serveis públics mitjançant l'adopció de solucions innovadores, adaptades als nous reptes de la societat i que tinguin en compte tot el cicle de vida del producte o servei.
- Incrementar la inversió en innovació, tant per part de les administracions públiques (que demanden solucions noves) com per part de les empreses (que ofereixen solucions més innovadores).
- Implementar, a les administracions públiques de Catalunya i d'altres països, les innovacions desenvolupades i contrastades en el marc del Programa.

Per assolir aquests objectius, cal que l'execució de projectes concrets demostrï, d'una banda, que és possible superar els obstacles que dificulten la innovació en les administracions públiques i, de l'altra, que els euros invertits en l'impuls de la innovació en els serveis públics tenen una rendibilitat molt elevada, atès que comporten també millores en l'eficiència de la despesa pública i en la competitivitat del teixit empresarial.

Albert Castellanos Maduell

Director general de Promoció Econòmica, Competència i Regulació

Índex

1. Introducció	7
1.1. La compra pública d'innovació com a instrument per promoure la innovació sistèmica a les administracions públiques	7
1.2. La compra pública d'innovació com a model cooperatiu	8
1.3. Objectius i continguts del document	8
2. Context i punt de partida	9
2.1. La reorientació de la innovació cap a models oberts i centrats en les persones	9
2.2. La RIS3CAT: un canvi radical en les polítiques d'R+D+I de Catalunya	11
2.3. El Programa de CPI de la RIS3CAT	12
3. Descripció del Programa de CPI de la RIS3CAT	13
3.1. Objectius	13
3.2. Focalització	13
3.3. Entitats promotores i entitats beneficiàries	14
3.4. Pressupost	15
3.5. Requisits dels projectes	15
4. Definició i execució dels projectes	18
4.1. El procés de CPI del Programa de CPI de la RIS3CAT	18
4.2. Programa operatiu del FEDER de Catalunya 2014-2020: despesa elegible	21
4.3. La selecció i programació d'operacions de CPI al Programa operatiu del FEDER de Catalunya 2014-2020	22
Annex 1. Guia de continguts del pla sectorial per al Programa de CPI de la RIS3CAT	23

Annex 2. Llista de control per preparar projectes del Programa de CPI de la RIS3CAT	25
Annex 3. Procés de consulta preliminar al mercat	28
Annex 4. Anunci de la consulta preliminar al mercat	31
Annex 5. Qüestionari de la consulta oberta al mercat	34
Annex 6. Guió de l'acte de presentació de la consulta	39
Annex 7. Orientacions per preparar la licitació	41
Annex 8. Formularis per sol·licitar la programació d'un projecte de CPI al PO FEDER 2014-2020	53

1. Introducció

1.1. La compra pública d'innovació com a instrument per promoure la innovació sistèmica a les administracions públiques

La compra pública d'innovació (d'ara endavant, CPI) és una actuació administrativa de foment de la innovació, orientada a potenciar el desenvolupament de solucions innovadores mitjançant la compra pública. Les administracions públiques es poden plantejar de fer una CPI per donar resposta a una necessitat o a un repte, i també per millorar l'eficàcia i l'eficiència dels serveis públics.

L'estratègia Europa 2020 reconeix l'elevat potencial del mercat de la contractació pública (aproximadament el 17% del PIB de la Unió Europea) per impulsar la innovació a Europa. La compra pública de productes i serveis innovadors, així com la contractació de serveis de recerca i desenvolupament, és primordial per millorar la qualitat i l'eficiència dels serveis públics.

La Directiva 2014/24/UE, sobre contractació pública, estableix que l'R+D+I és un dels principals motors del creixement futur i recomana als poders públics que fomentin la innovació mitjançant la contractació pública. Així mateix, afirma el paper clau de l'adquisició de bens, obres i serveis innovadors en la millora de l'eficiència i la qualitat dels serveis públics.

En aquest marc, a Catalunya el Pla nacional de compra pública d'innovació, aprovat pel Govern el 28 de juny del 2016, estableix que, a partir de l'any 2017, tots els departaments de la Generalitat, els organismes i les entitats del seu sector públic han de destinar un percentatge mínim de les contractacions a la CPI, o a la incorporació d'elements d'innovació en les licitacions. El 2017 s'hi ha de destinar el 0,5% de l'import de les contractacions realitzades l'exercici anterior. Aquest percentatge s'incrementa fins a l'1% els anys 2018, 2019 i 2020.

1.2. La compra pública d'innovació com a model cooperatiu

La CPI representa un canvi de model de gestió i planificació de les compres de serveis públics, i comporta un canvi cultural: es planteja com un procés cooperatiu, obert a les propostes del mercat i orientat a donar la millor resposta possible a les necessitats dels usuaris. Les empreses (especialment les pimes), els agents d'R+D+I i els usuaris finals participen en el procés de definició de les necessitats que cal cobrir i dels requisits essencials que han de resoldre les propostes de solució.

Es tracta, doncs, de millorar els serveis públics mitjançant el foment de la col·laboració publicoprivada amb agents, empreses i altres entitats, tenint en compte els usuaris finals.

1.3. Objectius i continguts del document

El document s'adreça a proveïdors de serveis públics que vulguin impulsar actuacions de millora als serveis públics mitjançant la compra d'innovació i, més concretament, mitjançant l'articulació de projectes pilot demostradors que puguin tenir un impacte sistèmic.

Els objectius del document són:

- Descriure el Programa de CPI de l'Estratègia de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent de Catalunya (d'ara endavant, RIS3CAT) pel que fa als objectius, la focalització, els requisits dels projectes i el cofinançament amb el Programa operatiu del FEDER de Catalunya 2014-2020 (d'ara endavant, PO FEDER).
- Definir el procediment que han de seguir les iniciatives incloses en el Programa de CPI de la RIS3CAT.

2. Context i punt de partida

2.1. La reorientació de la innovació cap a models oberts i centrats en les persones

Les estratègies de recerca i innovació per a l'especialització intel·ligent (d'ara endavant, RIS3) que s'estan implementant arreu de la Unió Europea, són un element clau de l'estratègia Europa 2020, per a un creixement intel·ligent, sostenible i integrador.

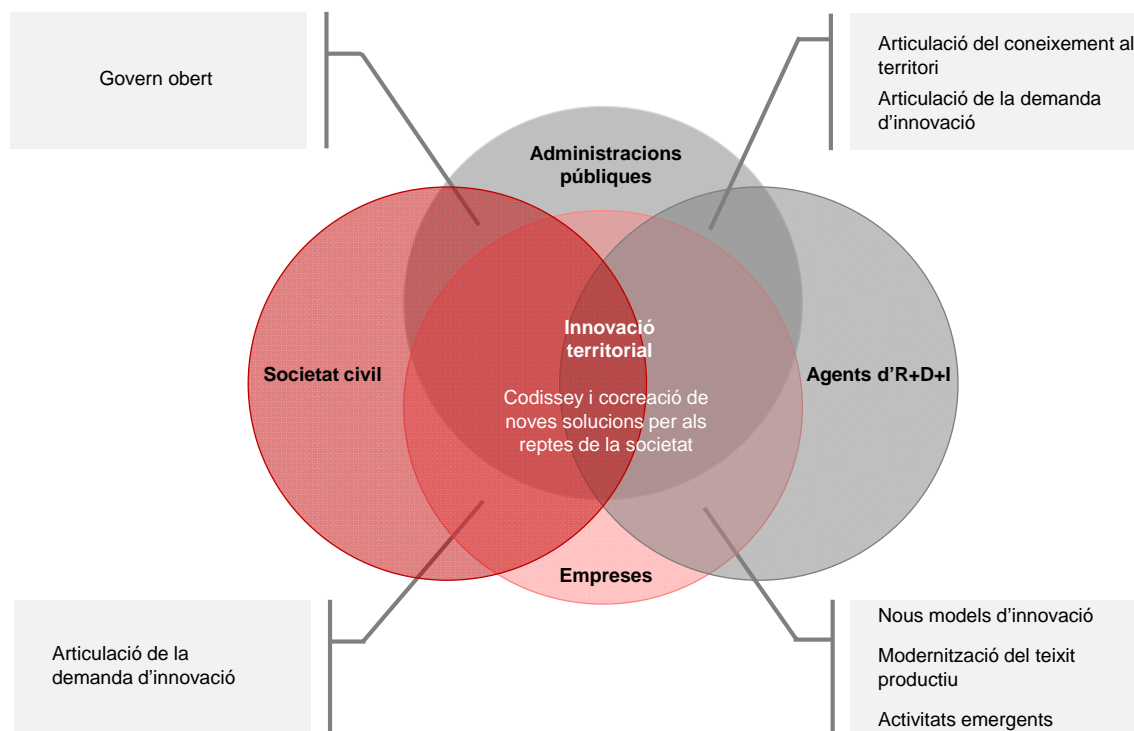
Les RIS3 tenen com a eix vertebrador el procés de descoberta emprenedora, mitjançant el qual els territoris identifiquen els àmbits d'R+D+I en què poden excel·lir, sobre la base de les capacitats i els actius existents.

D'acord amb la literatura sobre les RIS3, els instruments de suport a la innovació en el marc d'aquestes estratègies no s'han d'orientar a sectors concrets o empreses individuals. El suport a la innovació s'ha d'orientar a promoure la col·laboració dels agents del territori per explorar i anticipar noves oportunitats tecnològiques i de mercat i per desenvolupar noves solucions que donin resposta als principals reptes de la societat, de manera que generin noves activitats emergents més sostenibles i més generadores de valor social.

Les RIS3 es basen, per tant, en models d'innovació oberta, en els quals, a més a més de les empreses, els agents de recerca i innovació i les administracions públiques, hi han de ser presents els ciutadans, com a principals destinataris i usuaris de les innovacions. Això és especialment rellevant en un context en què les noves respostes als grans reptes econòmics, socials i ambientals comporten necessàriament canvis de comportament tant pel que fa a l'individu com pel que fa a la societat.

Per això, la implementació de les RIS3 comporta passar d'un model d'innovació de triple hèlix (basat en la interacció entre els agents de recerca i innovació, les administracions públiques i les empreses) a un model d'innovació de quàdruple hèlix, que incorpora i situa en el centre del procés d'innovació els usuaris de productes i serveis.

Gràfic 1. Model d'innovació territorial de quàdruple hèlix

Font: elaboració pròpia.

En els models d'innovació oberts de quàdruple hèlix, els usuaris s'impliquen en el desenvolupament de nous productes i serveis i proposen noves solucions. Per la seva banda, govern, agents de recerca i innovació i empreses se centren a donar suport als ciutadans en aquestes activitats d'innovació, mitjançant la provisió d'eines, d'informació i d'espais d'experimentació i capacitació, amb l'objectiu després poder oferir aquestes innovacions al mercat.

Aquesta reorientació dels models territorials d'innovació cap als reptes de la societat i les necessitats del ciutadà és clau per donar resposta a tres grans reptes actuals comuns a tots els països de la Unió Europea:

- Reinventar els serveis públics per respondre a les necessitats socials amb més eficiència i eficàcia.

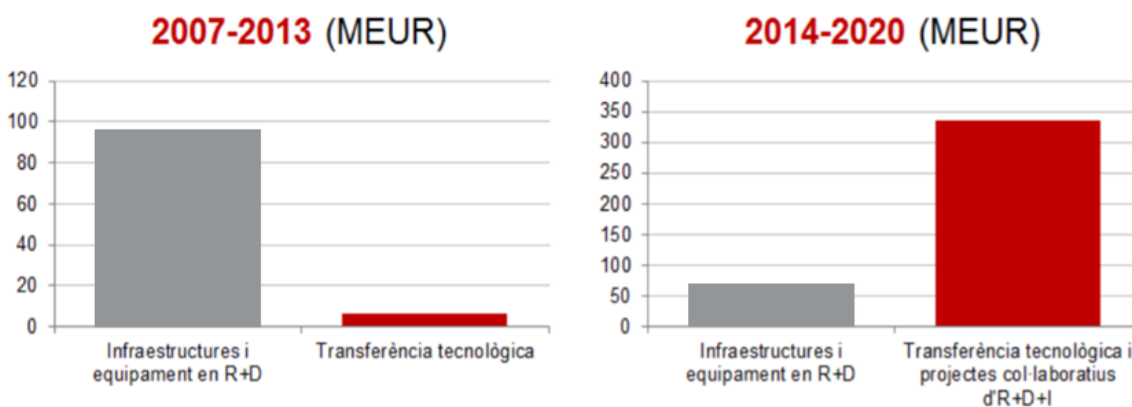
- Reinventar el concepte de *comunitat* i desenvolupar noves maneres de col·laborar entre persones i organitzacions, per construir intel·ligència col·lectiva que pugui donar respostes eficaces als problemes complexos de la nostra societat.¹
- Reinventar els models de negoci perquè estiguin més alineats amb les necessitats de les persones.

2.2. La RIS3CAT: un canvi radical en les polítiques d'R+D+I de Catalunya

El Fons Estructural de Desenvolupament Regional (FEDER) actualment és la font més important del finançament de polítiques regionals d'R+D+I.

En aquest sentit, la RIS3CAT representa un canvi radical en l'orientació d'aquestes polítiques a Catalunya, tal com es reflecteix en el gràfic 2.

Gràfic 2. Finançament de l'R+D+I a Catalunya amb el FEDER

Font: elaboració pròpia.

¹ En el context de la innovació social digital, s'entén per *intel·ligència col·lectiva* el sistema cognitiu integrat i distribuït, autosostenible i autodireccionat, conformat per persones i les tecnologies que interaccionen i col·laboren per dissenyar solucions per als problemes reals de la societat, que sovint són complexos i no es poden abordar des d'una actuació individual.

Un dels instruments de l'estratègia d'especialització que ha definit Catalunya és el Programa de CPI de la RIS3CAT, que es cofinança amb el PO FEDER..

2.3. El Programa de CPI de la RIS3CAT

La RIS3CAT, aprovada pel Govern català el 4 de febrer del 2014, identifica la CPI com un instrument clau per a la transformació i la millora dels serveis públics. El Pla d'acció de la RIS3CAT preveu un pressupost de 55 MEUR del PO FEDER per cofinançar les actuacions del Programa de CPI de la RIS3CAT.

Així mateix, el PO FEDER, en el marc de l'objectiu temàtic 1, de recerca, desenvolupament tecnològic i innovació, preveu la CPI com a instrument de foment de la recerca i la innovació, que contribueix al desenvolupament i l'enfortiment de la capacitat competitiva de les empreses i dona resposta a les necessitats i als reptes del sector públic i la societat. En el marc del Programa de CPI de la RIS3CAT, el cofinançament del PO FEDER s'articula mitjançant ajudes a prestadors de serveis públics per a l'adquisició i la posada en servei de solucions innovadores que contribueixin a millorar la qualitat dels serveis públics i a incrementar l'eficiència de la despesa pública.

El Programa de CPI de la RIS3CAT, coordinat des de la Direcció General de Promoció Econòmica, Competència i Regulació, planteja la compra pública d'innovació com a instrument per promoure la innovació sistèmica en la provisió de serveis públics, amb l'objectiu d'accelerar l'adaptació de les administracions públiques de Catalunya als principals reptes econòmics, socials i ambientals del segle XXI. De la mateixa manera, mitjançant la demanda de solucions innovadores per part de les administracions públiques, s'impulsa la innovació empresarial, especialment de les pimes, amb desenvolupament i implementació de productes i serveis innovadors que donen resposta a les noves demandes de les administracions públiques..

3. Descripció del Programa de CPI de la RIS3CAT

3.1. Objectius

L'objectiu principal del Programa de CPI de la RIS3CAT és millorar els serveis públics mitjançant l'adopció de solucions innovadores i més eficients a l'hora de donar resposta als reptes actuals de la societat.

D'aquest objectiu més general, se'n deriven d'altres de més concrets:

- Incorporar la innovació a les tasques ordinàries de les administracions públiques, tant pel que fa al disseny, la implementació i l'avaluació de serveis públics com pel que fa al plantejament estratègic de la compra pública.
- Promoure la col·laboració de les administracions públiques, el teixit empresarial, els agents de recerca i innovació i els usuaris, per dissenyar i implementar solucions innovadores per als reptes cada vegada més complexos de la societat.
- Incrementar la demanda d'innovació per part de les administracions públiques.

El concepte d'*innovació* s'ha d'entendre en un sentit ampli. D'acord amb l'*Oslo Manual*,² és la concepció i implantació de canvis significatius en el producte, el procés, el màrqueting o l'organització de l'empresa o entitat, amb l'objectiu de millorar els resultats.

3.2. Focalització

El benestar de les persones i l'economia verda són, juntament amb la tradició industrial, els grans vectors clau que, d'acord amb la RIS3CAT, han de permetre que Catalunya afronti amb èxit els grans reptes econòmics i socials del segle XXI.

² *Oslo Manual: Guidelines for collecting and interpretin innovation data* (3a ed.).
http://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/oslo-manual_9789264013100-en.

Focalitzat en aquesta línia, el Programa de CPI prioritza els projectes que donen resposta a les necessitats sanitàries i socials, així com els projectes que contribueixen a la transició cap a l'economia circular impulsant la implantació de models productius més sostenibles.

Tots els projectes de CPI s'han d'emmarcar en un pla sectorial que, dins del marc de l'estratègia de cada organització, estableixi:

- els principals reptes,
- les oportunitats d'innovació detectades (anàlisi, diagnosi i situació actual),
- els tipus d'entitats beneficiàries que hi poden participar,
- els criteris de selecció dels projectes,
- el pressupost disponible i
- els resultats esperats.

En l'annex 1 d'aquest document s'inclou la guia de continguts específics que s'ha de desenvolupar en el pla sectorial.

3.3. Entitats promotores i entitats beneficiàries

El Programa de CPI de la RIS3CAT preveu dos tipus de participants en les actuacions de CPI:

- Les entitats promotores, que són les que lideren les iniciatives de CPI i elaboren el pla sectorial, que defineix els reptes als quals es vol donar resposta. Les entitats promotores també poden executar projectes de CPI i, per tant, ser beneficiàries del FEDER. Poden ser entitats promotores:
 - Els departaments de la Generalitat de Catalunya i els seus organismes dependents.
 - L'Ajuntament de Barcelona, mitjançant el conveni signat amb la Generalitat de Catalunya i previst en el PO FEDER.

- Les entitats beneficiàries, que poden ser els departaments de la Generalitat i els seus organismes dependents o entitats seleccionades, mitjançant una convocatòria pública. Poden ser:
 - Administracions públiques.
 - Proveïdors de serveis públics subjectes al compliment de la normativa de contractació pública.
 - Proveïdors de serveis públics que, tot i que no estan subjectes al compliment de la normativa de contractació pública, en segueixin els principis bàsics de concurrència, transparència, igualtat i no-discriminació (Directiva 2014/24/UE).

3.4. Pressupost

El Programa de CPI de la RIS3CAT té una dotació de 55 milions d'euros del PO FEDER, per cofinançar fins al 50 % la despesa elegible dels projectes: la Generalitat de Catalunya en gestiona 50 milions d'euros, i l'Ajuntament de Barcelona, els 5 milions d'euros restants, en el marc del conveni del PO FEDER amb la Generalitat de Catalunya.

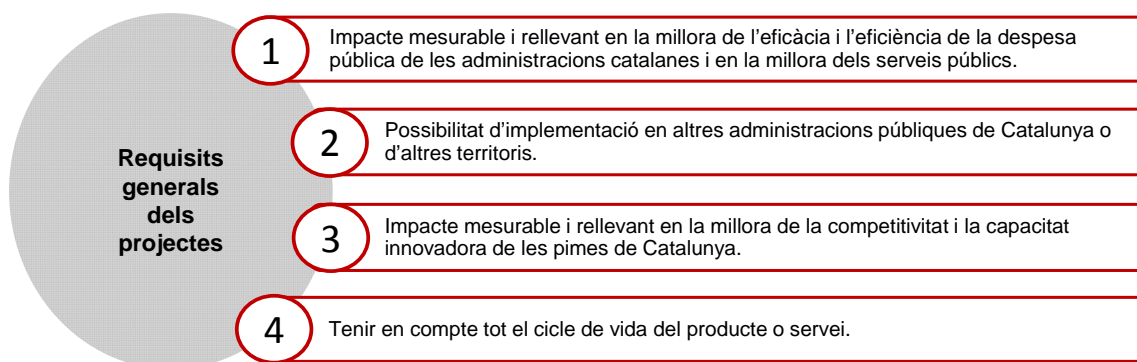
3.5. Requisits dels projectes

L'element central dels projectes del Programa de CPI de la RIS3CAT és el disseny i la implementació de projectes pilot demostradors i innovadors en l'àmbit dels serveis públics, que estiguin emmarcats en un pla sectorial impulsat per un departament de la Generalitat de Catalunya o per l'Ajuntament de Barcelona i compleixin els requisits generals següents:

- Impacte mesurable i rellevant en la millora de l'eficàcia i l'eficiència de la despesa pública de les administracions catalanes i en la millora dels serveis públics.
- Possibilitat d'implementació en altres administracions públiques de Catalunya o d'altres territoris.

- Impacte mesurable i rellevant en la millora de la competitivitat i la capacitat innovadora de les pimes de Catalunya.
- Tenir en compte tot el cicle de vida del producte o servei.

Gràfic 3. Requisits generals dels projectes

Font: elaboració pròpia.

En funció de la seva focalització temàtica, els projectes han de complir els requisits següents:

A. Projectes que donen resposta a les necessitats sanitàries i socials: han de contribuir com a mínim a dues de les prioritats següents:

1. Millora de la salut i el benestar dels ciutadans
2. Sostenibilitat de l'estat de benestar
3. Sostenibilitat del tercer sector
4. Competitivitat de les empreses de l'àmbit de les TIC, especialment les pimes

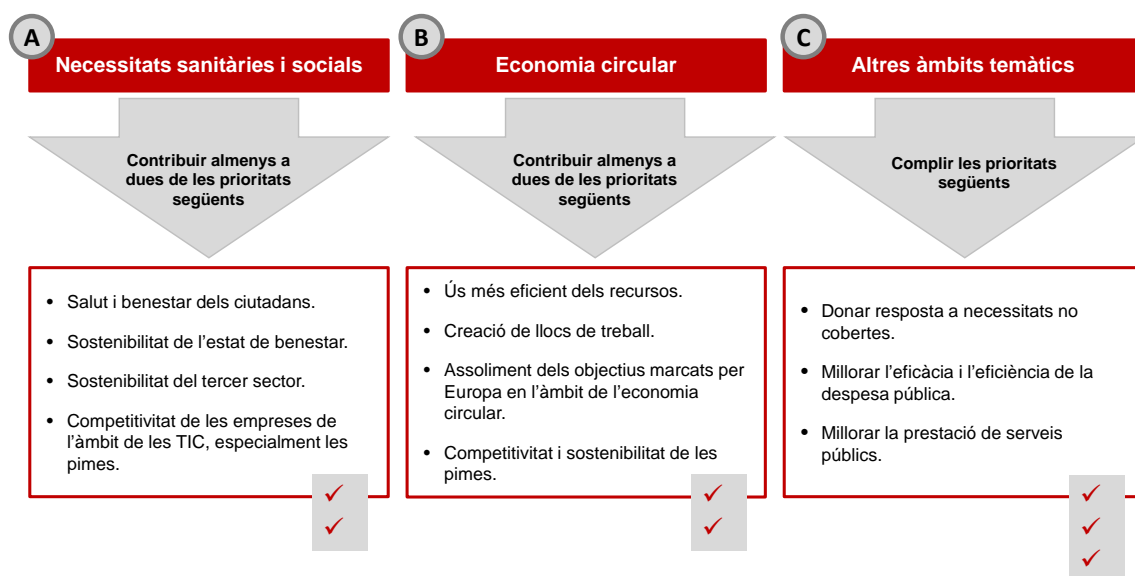
B. Projectes que contribueixen a la transició cap a l'economia circular: han de contribuir, com a mínim, a dues de les prioritats següents:

1. Ús més eficient dels recursos
2. Creació de llocs de treball
3. Assoliment dels objectius marcats per Europa en l'àmbit de l'economia circular
4. Competitivitat i la sostenibilitat de les pimes

C. Projectes d'altres àmbits temàtics: han de contribuir a les tres prioritats següents:

1. Donar resposta a necessitats no cobertes
2. Millorar l'eficàcia i l'eficiència de la despesa pública
3. Millorar la prestació de serveis públics

Gràfic 4. Requisits dels projectes segons la focalització temàtica

Font: elaboració pròpia.

4. Definició i execució dels projectes

4.1. El procés de CPI del Programa de CPI de la RIS3CAT

L'adquisició de béns, obres i serveis per part de qualsevol administració pública ha de cobrir unes determinades necessitats que contribueixin a l'assoliment dels reptes estratègics que tingui plantejats. En aquest context, les administracions públiques han de plantejar la CPI com una via per donar resposta als reptes i cobrir les necessitats. La definició de la relació entre repte, necessitat i solució innovadora ha de quedar clarament establerta en la justificació de la CPI i en el procés de contractació.

El complex procés de materialització d'un projecte de CPI exigeix una sèrie d'actuacions que, en general, han de seguir quatre fases: preparació, licitació i execució i avaluació.

Gràfic 5. Fases dels projectes de CPI

Font: elaboració pròpia.

El principal objectiu de la fase de preparació és identificar els reptes i les innovacions potencials, així com obtenir la informació que ha de permetre definir les característiques de la licitació. En aquesta fase també cal identificar els procediments de contractació més adients al projecte i redactar els plecs de la licitació.

En la fase de licitació s'han d'aprovar els documents que regeixen la licitació i la publicació de l'anunci corresponent, per tal de rebre i avaluar les ofertes, i adjudicar el contracte. Aquesta fase té alguns elements diferencials en funció del procediment de contractació que s'hagi escollit (v. l'annex 7).

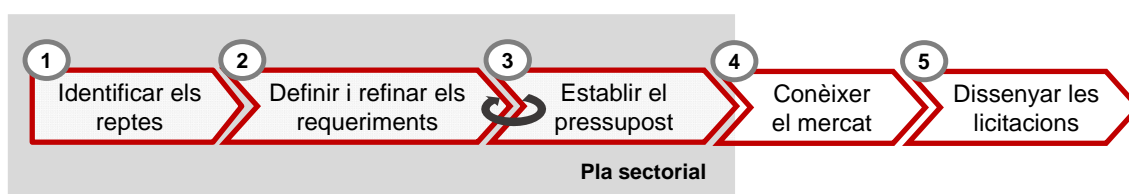
La fase d'execució comprèn la realització de les prestacions objecte del contracte.

La fase d'avaluació té dos objectius:

- Mesurar l'impacte tenint en compte tot el cicle de vida del producte o servei. El projecte ha de tenir un impacte potencial rellevant en la millora dels serveis públics i de l'eficiència de la despesa.
- Identificar punts de millora en el procés de preparació i licitació.

En els projectes de CPI la fase de preparació és especialment important, perquè determina tot el procediment posterior. El gràfic 7 es detallen les activitats que cal dur a terme en aquesta fase.

Gràfic 6. Fase de preparació dels projectes de CPI

Font: elaboració pròpia.

De manera general, en la fase de preparació cal seguir els passos següents:

1. Emmarcar les necessitats i els reptes estratègics als quals es vol donar resposta.

2. Identificar les oportunitats d'innovació i determinar quines entitats podrien executar projectes de CPI amb cofinançament del PO FEDER en el marc del projecte. Això és essencial per donar a conèixer el projecte als interessats potencials, per definir els projectes pilot que més s'ajusten als reptes que es defineixen al pla sectorial i per seleccionar, si s'escau, les entitats que executaran els projectes de CPI amb cofinançament del PO FEDER.³
3. Quantificar el pressupost i determinar les aportacions del PO FEDER.
4. Analitzar el mercat i refinar els requeriments de les licitacions. La CPI requereix la incorporació de nous materials o serveis especialitzats i estructures de contractes i de sistemes de pagament diferents dels habituals.

Esdevé clau que els compradors públics donin a conèixer els plans, els reptes i els requisits de la contractació i que convidin tots els potencials interessats a participar en el projecte des de l'inici.

Per tal de garantir la transparència del procés i la participació de diferents actors, es recomana fer una consulta preliminar al mercat (empreses, agents de recerca i innovació, universitats, etc.). Aquest procés de consulta proporcionarà informació del mercat que permetrà refinar requeriments i modelar les característiques de la licitació posterior (v. l'annex 3).

5. Identificar el procediment de contractació més adequat a les característiques del projecte i redactar els plecs administratiu i tècnic o els documents que necessaris per a la licitació (v. l'annex 7).

³ Els requisits de les convocatòries de selecció d'entitats que poden executar projectes de CPI amb cofinançament del PO FEDER es defineixen en el *Manual de procediments del Programa operatiu del FEDER de Catalunya 2014-2020*.

4.2. Programa operatiu del FEDER de Catalunya 2014-2020: despesa elegible

Són cofinançables amb el PO FEDER les despeses elegibles dels projectes d'innovació que compleixin simultàniament els requisits del Programa de CPI de la RIS3CAT i la normativa que s'aplica al PO FEDER.⁴

Atès que l'objectiu del Programa de CPI de la RIS3CAT és impulsar la demanda d'innovació des de l'Administració pública, en el marc d'aquest Programa no és elegible per al cofinançament amb el PO FEDER cap despesa de compra pública realitzada amb anterioritat a la programació al PO FEDER del pla sectorial o la convocatòria de subvenció. Les despeses de preparació de la compra pública sí que poden ser anteriors a aquesta programació.

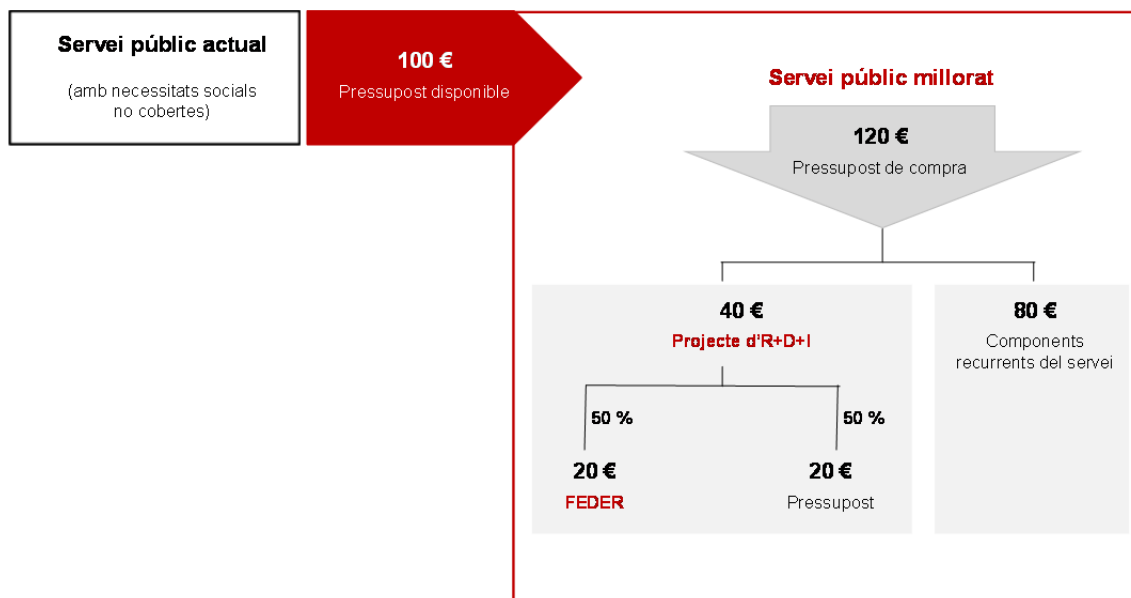
La subvenció del PO FEDER com a màxim pot ser del 50 % de la despesa total subvencionable.

En cap cas les despeses associades a la preparació de la compra poden superar el 30 % del cost elegible del projecte; és a dir, la CPI (recerca, desenvolupament de prototip, execució del producte o servei experimental i de proves, i procés d'estandardització) ha de ser, com a mínim, un 70 % del cost elegible (v. el gràfic 8).

El pla sectorial i les convocatòries públiques s'han d'introduir al mòdul de programació del SIFECAT 1420. Mitjançant el formulari previst a l'Ordre ECO/124/2015, de 27 d'abril, les entitats han de programar en el SIFECAT 1420 les actuacions susceptibles de ser cofinançades pel PO FEDER (v. l'annex 8).

⁴ Podeu consultar la normativa del PO FEDER a http://fonseuropeus.gencat.cat/ca/periode_de_programacio_2014-2020/informacio_general/normativa_i_documentacio_relacionada/reglaments_i_altra_normativa.

Gràfic 7. Exemple de finançament d'un projecte de CPI

Font: elaboració pròpia.

4.3. La selecció i programació d'operacions de CPI al Programa operatiu del FEDER de Catalunya 2014-2020

Els projectes de CPI sempre s'han d'emmarcar en un pla sectorial que defineixi l'estratègia de l'entitat promotora a l'hora de seleccionar i executar els projectes de CPI.

Quan l'òrgan competent hagi aprovat el pla sectorial, aquest document s'ha d'introduir al mòdul d'accés a la programació del SIFECAT 1420 i l'ha de validar la Direcció General de Programació Econòmica, del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda, de la Generalitat de Catalunya. Les operacions susceptibles de ser cofinançades pel PO FEDER s'han d'introduir en el SIFECAT mitjançant el formulari previst en l'Ordre ECO/125/2015, de 27 d'abril (v. l'annex 8).

Annex 1. Guia de continguts del pla sectorial per al Programa de CPI de la RIS3CAT

Els plans sectorials són figures de planificació de caràcter operatiu que concreten els objectius i les actuacions de CPI que es poden cofinançar amb el PO FEDER en un període determinat.

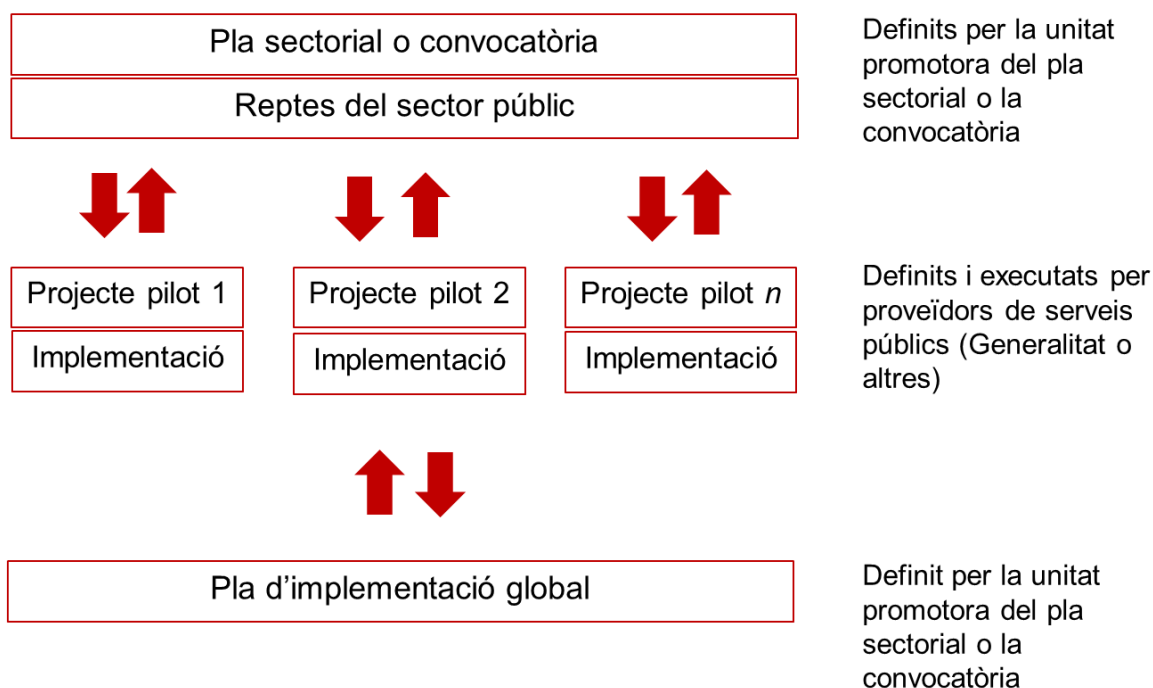
Les unitats promotores han d'haver aprovat els plans sectorials abans d'incorporar-los al SIFECAT 1420.

Els plans sectorials de CPI del Programa de CPI de la RIS3CAT, han de recollir els punts següents:

1. Descripció del marc en què s'inscriu el pla sectorial.
 - Estratègies del Govern i plans departamentals.
 - PO FEDER (eix, objectiu temàtic i objectiu específic de la CPI).
2. Identificació dels reptes als quals l'Administració competent vol donar resposta mitjançant la CPI.
3. Anàlisi i diagnòstic (sectorial i territorial, si escau).
4. Valoració de l'impacte que poden tenir els projectes emmarcats en el pla sectorial en l'increment de l'eficàcia i l'eficiència de la despesa pública de les administracions públiques catalanes i en la millora dels serveis públics.
5. Valoració de la capacitat potencial de ser implementades en altres administracions públiques de Catalunya o en altres territoris les innovacions desenvolupades en el marc del pla sectorial.
6. Descripció (qualitativa) de l'impacte en la millora de la competitivitat i la capacitat innovadora de les pimes de Catalunya (si s'escau).
7. Descripció de les actuacions previstes, que, com a mínim, ha d'incloure:
 - Anunci previ.

- Consulta al mercat.
 - En el cas que hi participin altres proveïdors de serveis públics, mecanisme de selecció previst.
8. Cronograma (el període d'execució és, com a mínim, de 2 anys a partir de l'aprovació del pla sectorial, i com a màxim, el 31 de desembre del 2023).
 9. Pressupost (per anualitats i amb l'especificació del cofinançament del PO FEDER per a cada una de les unitats que executen despesa elegible, si és possible).
 10. Sistema de monitoratge (indicadors per al seguiment i l'avaluació de l'impacte).

Esquema dels plans sectorials

Font: elaboració pròpia.

Annex 2. Llista de control per preparar projectes del Programa de CPI de la RIS3CAT

El procés de preparació d'un projecte de CPI és complex i requereix la realització d'una sèrie d'actuacions prèvies a la licitació. La llista de control següent té com a objectiu ajudar els compradors públics a preparar bons projectes.

1. Avaluació de necessitats

- 1.1. Identificar les necessitats actuals tenint en compte les necessitats futures (a mitjà termini i a llarg termini).
- 1.2. Identificar què pot oferir el mercat per donar resposta a les necessitats.
- 1.3. Plantejar possibles solucions noves que millorin l'eficiència de les que hi ha actualment al mercat.
- 1.4. Veure si el desenvolupament de les solucions plantejades requereix R+D+I.
- 1.5. Disposar de la solució en un temps raonable, d'acord amb les necessitats.
- 1.6. Realitzar una anàlisi d'avantatges i inconvenients i de cost-benefici del projecte de CPI.
- 1.7. Crear un equip multidisciplinari per dissenyar el projecte de CPI.
- 1.8. Analitzar la capacitat de l'organització per assumir les solucions potencials.
- 1.9. Valorar l'opció de fer una compra conjunta amb altres compradors.

2. Coneixement del mercat

- 2.1. Dialogar amb el mercat.
- 2.2. Conèixer l'estructura del mercat.
- 2.3. Identificar els proveïdors potencials.

- 2.4. Identificar si té sentit un model de risc compartit amb el proveïdor.
- 2.5. Definir les funcionalitats bàsiques del producte o servei i posar-les en coneixement del mercat.
- 2.6. Confirmar amb el mercat que la solució és viable.
- 2.7. Demanar al mercat que aporti la seva visió i alternatives de solució a les necessitats plantejades.
- 2.8. Dialogar amb els usuaris finals.
- 2.9. Garantir la transparència i el tracte igualitari amb els proveïdors potencials.

3. Definició de les prescripcions tècniques

- 3.1. Definir les bases del model de negoci (mercat que pot tenir la solució, creixement potencial del mercat...).
- 3.2. Definir les prestacions mínimes exigibles al producte o servei.
- 3.3. Descriure els indicadors de rendiment clau.

4. Definició de les condicions de les licitacions

- 4.1. Preveure com es tractaran els drets de propietat intel·lectual.
- 4.2. Permetre la generació de variants.
- 4.3. Definir els indicadors de rendiment, els incentius i les penalitats per incompliments de contracte.
- 4.4. Definir criteris de selecció i d'adjudicació.
- 4.5. Definir el sistema de gestió de riscos.
- 4.6. Preveure mecanismes per facilitar la participació de les pimes.

5. Licitació

Valorar quin és el procediment més adient per a la licitació de CPI.

Annex 3. Procés de consulta preliminar al mercat

L'objectiu de la consulta preliminar al mercat és informar els potencials interessats sobre les necessitats de l'Administració i obtenir informació del mercat.

Les consultes preliminars del mercat ara estan expressament regulades per la normativa comunitària de contractació pública, que exigeix que no tinguin per efecte falsejar la competència i que no donin lloc a vulneracions dels principis de no-discriminació i transparència. A aquest efecte, preveu la necessitat que es prenguin les mesures adequades per garantir que la participació d'un candidat o licitador en una consulta preliminar al mercat no falsegi la competència, i que entre aquestes mesures s'inclouï la comunicació als altres candidats i licitadors de la informació pertinent intercanviada, així com l'establiment de terminis adequats per a la recepció de les ofertes.

Abans de llançar una consulta al mercat, s'han de conèixer les últimes tecnologies, novetats i tendències, per tal de garantir que els bens o serveis que es volen adquirir no existeixen ja al mercat i realment han de ser el resultat de la innovació.

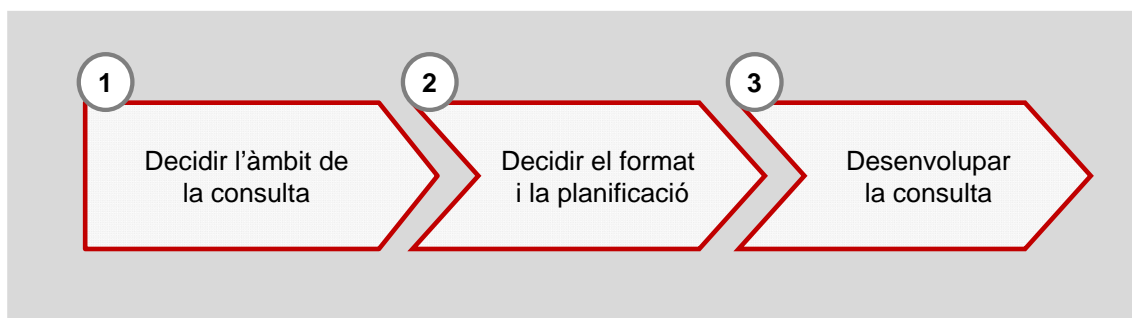
Com a part d'aquest procés d'anàlisi i recerca també es pot plantejar un estudi de la situació de drets de la propietat intel·lectual i industrial en l'àmbit concret.

Els passos que cal seguir per preparar i executar la consulta són els següents:

1. Decidir l'àmbit de la consulta:

- Identificar les innovacions potencials necessàries per satisfer els reptes identificats en l'anàlisi realitzada.
- Determinar els potencials participants interessats (associacions empresarials del sector, centres de recerca, universitats, entitats del tercer sector, integradors de sistemes, etc.)

Procés de consulta preliminar al mercat

Font: elaboració pròpia.

2. Decidir el format i la planificació:

- Decidir quina és la millor manera d'implicar els interessats potencials. Es recomana presentar el projecte de CPI en una jornada oberta.
- Es recomana que els qüestionaris siguin enquestes escrites i que també es valori la idoneïtat de realitzar entrevistes presencials, reunions telefòniques, jornades i presentacions de proveïdors.
- Indicar amb claredat els terminis temporals i les fites que han d'assolir els participants.
- Explicar quins recursos de suport a la consulta facilita l'Administració (per exemple, persones de contacte o bústies de suport).
- Preparar la documentació que es distribuirà com a part de la consulta, per exemple un document informatiu.

3. Desenvolupar la consulta:

- Anunciar a la Plataforma de serveis de contractació pública la consulta preliminar al mercat, amb informació del projecte i la presentació de la consulta (i de la jornada, si escau), i fer-ne la màxima difusió mitjançant altres mecanismes.

- Fer el seguiment de la consulta i respondre a tots els participants.
- Conservar un fitxer de relat de tots els contactes.
- Preparar un document de resum dels resultats i les seves implicacions. Cal ser especialment curós amb la informació confidencial dels participants.

En els annexos 4, 5 i 6 s'inclouen models d'anunci previ, de qüestionari de consulta al mercat i d'acte públic de presentació de la consulta al mercat.

Annex 4. Anunci de la consulta preliminar al mercat

Els continguts que es recomana incloure en l'anunci de consulta preliminar al mercat són els següents:

1. Entitat adjudicadora i dades per a l'obtenció d'informació

- a. Organisme: [Especifiqueu-lo]
- b. Dependència que tramita l'expedient: [Especifiqueu-la]
- c. Domicili: [Especifiqueu-lo]
- d. Codi postal i localitat: [Especifiqueu-los]
- e. Telèfon: [Especifiqueu-lo]
- f. Fax: [Especifiqueu-lo]
- g. Adreça electrònica: [Especifiqueu-la]
- h. Adreça del perfil de contractant residenciat a la Plataforma de serveis de contractació pública de la Generalitat de Catalunya: [Especifiqueu-la]
- i. Persona de contacte: [Especifiqueu-la]

2. Objecte del contracte, valor estimat i informació associada

- a. Objecte: [Especifiqueu-lo]
- b. Valor estimat del contracte: [Especifiqueu-lo]
- c. Àmbit geogràfic: [Especifiqueu-lo]
- d. Data prevista d'inici dels procediments de licitació: [Especifiqueu-la]

3. Programa de compra pública d'innovació

La iniciativa forma part del Programa de CPI de la RIS3CAT, que s'emmarca en el Pla nacional de compra pública d'innovació, aprovat pel Govern el 28 de juny del 2016, i en els eixos 3 i 4 de la RIS3CAT:

- **Eix 3.** Aposta per les tecnologies facilitadores transversals com a principal instrument transformador del teixit productiu i generador de noves oportunitats científiques, tecnològiques i econòmiques. Les sis tecnologies facilitadores transversals prioritàries de la RIS3CAT són: TIC, nanotecnologia, materials avançats, fotònica, biotecnologia i manufactura avançada.
- **Eix 4.** Millora de l'entorn d'innovació mitjançant les polítiques públiques del Govern que incideixen en el sistema de recerca i innovació: agenda digital, emprenedoria, ecoinnovació, innovació no tecnològica i formació i talent.

El Programa de CPI, coordinat des de la Direcció General de Promoció Econòmica, Competència i Regulació, té com a objectiu principal que l'Administració pública impulsi la demanda d'innovació mitjançant el disseny i l'execució de projectes pilot demostradors i innovadors que compleixin els requisits següents:

- Tinguin un impacte mesurable i rellevant en la millora de l'eficàcia i l'eficiència de la despesa pública de les administracions públiques catalanes i en la millora dels serveis públics.
- Es puguin implementar en altres administracions públiques de Catalunya o altres territoris.
- Tinguin un impacte mesurable i rellevant en la millora de la competitivitat i la capacitat innovadora de les pimes de Catalunya.
- Tinguin en compte tot el cicle de vida del producte o servei.

La intenció principal de [Especifiqueu quin departament o entitat promou la contractació] és [Describeu l'objectiu principal].

Aquesta iniciativa es finanjarà amb FEDER, atès que s'emmarca en la RIS3CAT i en el Programa operatiu del FEDER de Catalunya 2014-2020, i que compleix l'objectiu específic 1.2.1 (impuls i promoció d'activitats d'R+D+I liderades per les empreses, suport a la creació i consolidació d'empreses innovadores i suport a la CPI), que està inclòs en la prioritat d'inversió PI 1.2 i l'objectiu OT 1, el quals pretenen potenciar la

investigació, el desenvolupament tecnològic i la innovació. Per tal d'arribar a una definició completa de la licitació, d'acord amb els requisits de la CPI, s'obrirà una consulta al mercat abans del procés de licitació.

Els objectius de la consulta oberta al mercat són els següents:

- Informar sobre el procés de licitació, per tal d'aconseguir la màxima participació de les parts interessades.
- Conèixer les característiques tècniques i la qualitat de les solucions proposades pel mercat.
- Permetre als interessats formular comentaris i suggeriments que l'òrgan de contractació tindrà en consideració en la preparació de la licitació.

La consulta al mercat estarà oberta fins al dia [Especifiqueu-lo]. Les instruccions estan disponibles al perfil de contractant residenciat a la Plataforma de serveis de contractació pública de la Generalitat de Catalunya [Especifiqueu l'enllaç a la plataforma de contractació].

La documentació necessària per participar en la consulta es pot enviar a l'adreça electrònica [Especifiqueu-la]. A l'assumpte del missatge s'hi ha de fer constar [Especifiqueu-ne l'assumpte].

Finalment, els interessats poden assistir a l'**acte públic de presentació**, que tindrà lloc el dia [Especifiqueu-ne la data i el lloc].

Data d'enviament de l'anunci al DOUE: [Especifiqueu-la]

[Especifiqueu el lloc i la data]

Annex 5. Qüestionari de la consulta oberta al mercat

Els continguts que es recomana incloure al qüestionari de consulta al mercat són els següents:

La intenció principal de [Especifiqueu quin departament o entitat promou la contractació] és [Descriviu l'objectiu principal].

Per tal d'arribar a una definició completa de la licitació, d'acord amb els requisits de la CPI, s'obrirà una consulta al mercat abans del procés de licitació.

Els objectius de la consulta oberta al mercat són:

- Informar sobre el procés de licitació, per tal d'aconseguir la màxima participació de les parts interessades.
- Conèixer les característiques tècniques i la qualitat de les solucions proposades pel mercat.
- Permetre als interessats formular comentaris i suggeriments que l'òrgan de contractació tindrà en consideració en la preparació de la licitació.

La [Especifiqueu el nom de l'àrea promotora] vol posar de manifest que aquesta consulta no és vinculant a efectes contractuals.

Els interessats poden participar en la consulta emplenant el qüestionari que hi ha a continuació i enviant-lo, abans del [Especifiqueu el dia] a l'adreça electrònica [Especifiqueu-la]. A l'assumpte del missatge s'hi ha de fer constar [Especifiqueu-ne l'assumpte].

1. Metodologia i condicions de la consulta oberta al mercat

Us agraiem que contribuïu a la iniciativa de licitació [Especifiqueu el nom de l'expedient] emplenant, totalment o parcialment, el formulari següent abans del [Especifiqueu el dia].

També podeu enviar documentació tècnica per informar l'autoritat contractant sobre les últimes innovacions i tecnologies que pot oferir el mercat o altres dades que permetin facilitar l'avaluació dels resultats.

Tota la informació que envieu amb aquest formulari s'utilitzarà (de manera no vinculant) exclusivament per al propòsit de la realització d'aquesta consulta al mercat.

La [Especifiqueu el nom de l'àrea promotora], tret del que es disposa a continuació sobre el tractament de dades personals, es compromet a no revelar a tercers la informació recollida en el aquest document.

2. Informació relativa al tractament de dades de caràcter personal

En compliment del que es disposa en l'article 5 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (d'ara endavant, LOPD), en el qual es regula el dret d'informació en la recollida de les dades de caràcter personal, i d'acord amb el seu reglament de desenvolupament, aprovat mitjançant el Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre (d'ara endavant, RLOPD), es deixa constància dels punts següents:

- a. La documentació requerida per participar en aquesta consulta oberta al mercat (d'ara endavant, COM) que contingui dades de caràcter personal és necessària per participar-hi.
- b. Pel que fa a les dades de caràcter personal de persones físiques (treballadors, personal tècnic, col·laboradors, etc.) que conté la informació presentada per les entitats interessades, els participants garanteixen que prèviament han obtingut el consentiment de les persones afectades per facilitar la informació esmentada amb la finalitat de participar en aquesta COM.
- c. Les dades de caràcter personal relatives als interessats o al seu representant, en cas que sigui una persona jurídica, i també les de tercers que es derivin de la presentació d'ofertes, tenen la finalitat d'obtenir les dades suficients per dur a terme

el procediment objecte d'aquesta COM. Les entitats responen de l'exactitud i la veracitat de totes les dades personals facilitades.

- d. Les persones interessades o afectades poden exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició adreçant un escrit a la unitat de contractació del [Especifiqueu el nom del departament o l'entitat que promou la contractació], com a entitat responsable del tractament de dades esmentat, a l'adreça indicada a l'anunci previ, adjuntant a l'escrit una còpia del DNI o qualsevol altre document oficial que acrediti la identitat de la persona que exerceix el dret.

Les entitats s'obliguen a complir totes les obligacions establertes en la LOPD i en el RLOPD.

Quan s'escaigui, les entitats que lliurin dades de caràcter personal al [Especifiqueu el nom del departament o l'entitat que promou la contractació] sobre treballadors a càrrec n'han d'haver sol·licitat prèviament el consentiment als treballadors afectats.

Les dades personals a les quals tinguin accés tant les entitats com el [Especifiqueu el nom del departament o l'entitat que promou la contractació] a causa del desenvolupament de la COM, i també la documentació que el [Especifiqueu el nom del departament o l'entitat que promou la contractació] lliuri a aquestes entitats en el marc de la relació, tenen caràcter confidencial i no poden ser objecte de reproducció total ni parcial per cap mitjà o suport; no se'n pot fer ni tractament ni edició informàtica, ni transmissió a terceres persones fora de l'estricta àmbit de l'execució directa d'aquesta COM, ni tan sols entre la resta del personal que tingui o pugui tenir l'entitat.

Amb l'enviament d'aquest formulari, accepteu el tractament de les dades personals enviades.

3. Formulari

1. Dades personals

Nom de l'entitat

Adreça (carrer, codi postal, ciutat, país)

Tipus d'organització (pime, gran empresa, cooperativa, empresa emergent, consorci...)

Persona de contacte

Posició de la persona de contacte

Telèfon

Adreça electrònica

2. Descriviu breument l'entitat i especifiqueu els principals sectors de mercat i l'activitat en què està especialitzada.

3. La vostra entitat està interessada a participar (en solitari o en col·laboració) en una licitació per a [Especifiqueu el nom del departament o l'entitat que promou la contractació]?

- Sí
- No

Si la resposta a la pregunta anterior és

- sí, detalleu els aspectes en què estaríeu directament interessats;
 - no, indiqueu quin interès teniu en aquesta CPI.
-

4. En relació amb la provisió de serveis similars als que cobreix aquesta licitació, descriuiu el següent:

- La vostra experiència.
 - La forma en què la vostra organització ha participat o participa en la provisió (en solitari, com a subcontractada, com a part d'un consorci, etc.).
 - El tipus de socis i el tipus de serveis que cobreixen (si és el cas).
 - Quins instruments us sembla que poden ser els més adequats per a una participació col·laborativa en un procés innovador.
-
-

[Feu preguntes específiques sobre els reptes]

Annex 6. Guió de l'acte de presentació de la consulta

Els continguts que es recomana que inclogui l'acte públic de presentació de la consulta al mercat són els següents:

[Especifiqueu el nom del projecte o l'actuació de CPI]

(Durada màxima de l'acte: [Especifiqueu la xifra] hores)

1. Obertura

[Especifiqueu quins interlocutors hi intervindran]

(Durada: [Especifiqueu la xifra] minuts)

- a. Benvinguda
- b. Objectiu i presentació dels continguts de l'acte
- c. Breu introducció de la CPI i del marc estratègic de la RIS3CAT

2. Identificació de les necessitats i els objectius de la CPI

[Especifiqueu quins interlocutors hi intervindran]

(Durada: [Especifiqueu la xifra] minuts)

- a. Diagnosi de la situació actual
- b. Objectius que es pretenen assolir
- c. Característiques dels bens, obres o serveis que cal proveir
- d. Àmbit temporal de l'actuació
- e. Àmbit territorial de l'actuació
- f. Fases previstes del projecte
- g. Estimació econòmica de la compra per anualitats
- h. Requeriments dels licitadors potencials: actors i parts implicades

3. Procés de licitació

[Especifiqueu quins interlocutors hi intervindran]

(Durada: [Especifiqueu la xifra] minuts)

- a. Visió global del procés de licitació: fases i terminis
- b. Sol·licitud de participació al procés de consulta
- c. Formulari de consulta
- d. Canals de comunicació amb els participants
- e. Possibles mecanismes de finançament de les inversions dels participants
- f. Eines de suport

4. Torn obert de paraules

(Durada: [Especifiqueu la xifra] hores)

5. Cloenda

[Especifiqueu quins interlocutors hi intervindran]

Descripció dels passos següents

Annex 7. Orientacions per preparar la licitació

1. Procediments de licitació

La legislació vigent en l'àmbit de la contractació pública ofereix diversos procediments per dur a terme compra pública d'innovació. L'elecció del procediment que resulti més adient ha de tenir en compte els factors següents:

- El coneixement que es tingui del mercat.
- La necessitat de desenvolupar un projecte d'R+D.
- La possibilitat de determinar *a priori* les prescripcions tècniques.
- La necessitat d'adquirir una solució comercial o només un prototip.
- El nombre de proveïdors potencials i l'estructura del mercat.
- El termini i els recursos disponibles per dur a terme la licitació.

Els procediments disponibles per dur a terme compra pública d'innovació són els següents:

- Procediment de compra pública precomercial.
Si cal contractar exclusivament serveis d'R+D per desenvolupar una solució que no està disponible al mercat.
- Procediment de compra comercial.
Si el mercat ja està preparat per donar resposta a les necessitats plantejades pel comprador en un termini raonable de temps.
- Compra pública de tecnologia innovadora, mitjançant el procediment amb negociació o el procediment de diàleg competitiu.
- Compra pública ordinària d'innovació, que permeti variants, millores i especificacions tècniques expressades en termes de requisits de rendiment i d'exigències funcionals.

- Procediment d'associació per la innovació.

Permet "fusionar" compres precomercials (serveis d'R+D) i comercials (adquisició de productes o serveis innovadors) en un mateix procediment.

L'avaluació dels factors i l'elecció del procediment segueix, per tant, l'esquema següent:

Hi ha prou coneixement del mercat per definir les prescripcions tècniques de la solució final?			
SÍ		NO	
		<i>Consulta al mercat</i>	
És necessària l'R+D abans del procediment de contractació?			
SÍ		NO	
<i>Es volen adquirir productes o serveis innovadors a escala comercial dins del mateix procediment?</i>		<i>Es poden desenvolupar les prescripcions tècniques dels productes o serveis finals que es contractaran?</i>	
SÍ	NO	SÍ	NO
<i>Associació per a la innovació</i>	<i>Contractació precomercial</i>	<i>Procediment de licitació amb negociació</i>	<i>Diàleg competitiu</i>
El grau de competència en el mercat, el temps necessari o els recursos disponibles són inadequats per als procediments anteriors?			
<i>Cal considerar altres opcions</i>			

Font: *Guía para autoridades públicas para la contratación pública de innovación* (Procurement of Innovation Platform).

A continuació, es presenten els objectius, els marcs jurídics i les fases de cadascun dels procediments.

1.1. Compra pública precomercial

1.1.1. Objectiu

Contractar serveis d'R+D (creació de prototips i proves de producte inclosos):

- Cal garantir que la solució no existeix al mercat.
- No inclou la compra de grans quantitats de solucions finals en fase comercial.

1.1.2. Marc jurídic

- Està exclosa de l'àmbit d'aplicació de la normativa sobre contractació pública, tot i que sí que està sotmesa als principis generals que la informen.
- La compra pública precomercial s'ha d'executar mitjançant un procediment imparcial, obert, transparent i competitiu.
- Els serveis d'R+D s'han de contractar a preu de mercat.

1.1.3. Fases orientatives de la compra pública precomercial (CPP)

1. Preparació i convocatòria

- 1.1. S'identifica la necessitat.
- 1.2. S'estableix quina és l'última tecnologia en aquest àmbit i quins són els operadors. Es fa una anàlisi de mercat (patents, etc.) per constatar que no hi ha solucions disponibles al mercat. Es valora si la CPP es podria desenvolupar conjuntament amb altres compradors potencials.
- 1.3. Es decideix el model de repartiment de riscos i beneficis (pagament de costos i concessió de drets de propietat intel·lectual) i es redacten les clàusules i les prescripcions tècniques.
- 1.4. Es publica una convocatòria de CPP per seleccionar propostes per a les fases d'exploració de solucions, generació de prototips i realització de proves (la CPP no té un procediment establert; el procediment competitiu en tres etapes és el que ha definit la Unió Europea per als projectes de CPP, però en un document que jurídicament no és vinculant). És recomanable que els contractes s'adjudiquin a més d'un operador en cadascuna de les fases.

2. Exploració de solucions

- 2.1. El treball d'R+D comença a partir de les propostes dels licitadors seleccionats.
- 2.2. Es paga per la fase exploratòria i es decideix si es passa a la fase de generació de prototips o no.

3. Generació de prototips

- 3.1. Se seleccionen els licitadors que han de produir un prototip.
- 3.2. Es crea el prototip i es decideix si es passa a la fase de proves o no.
- 3.3. Es paga per la fase de creació de prototip.

4. Proves

- 4.1. Es produeixen una quantitat limitada de productes o serveis nous.
- 4.2. S'analitzen sèries de proves, se'n publiquen els resultats i es passa a l'estandardització (si és

aplicable).

- 4.3. Es paga la fase final. Cal un procediment nou (subjecte a la normativa de contractació) per a la contractació posterior a escala comercial.
-

1.2. Diàleg competitiu

1.2.1. Objectiu

Adjudicar un contracte després d'un diàleg amb els licitadors seleccionats. En comptes de respondre a unes prescripcions úniques prefixades, cada licitador presenta una oferta basada en la seva pròpia solució per a les necessitats i els requisits que l'autoritat contractant ha definit.

1.2.2. Marc jurídic

Normativa de contractació pública. –

1.2.3. Fases del diàleg competitiu

1. Fase de selecció

- 1.1. Es publica una convocatòria oberta amb un document descriptiu en què s'identifica la necessitat i es justifica que el mercat no hi ofereix solucions. Es defineixen els criteris de selecció dels licitadors.
- 1.2. S'avaluen les sol·licituds de participació d'acord amb els criteris de selecció.
- 1.3. Se selecciona un mínim de tres licitadors en la fase de diàleg, sempre que hi hagi participat un nombre suficient de licitadors qualificats.

2. Fase de diàleg

- 2.1. S'obre el diàleg amb els operadors, que normalment presentaran solucions generals que s'aniran ajustant progressivament. Cal garantir la igualtat de tracte i la confidencialitat de les solucions (només es pot revelar informació sobre les solucions si el licitador ho autoritza expressament).
- 2.2. Es pot reduir el nombre de licitadors mitjançant l'aplicació dels criteris d'adjudicació. El nombre de licitadors de la fase final ha de garantir una competència real, en la mesura que hi hagi prou solucions.

2.3. Aquesta fase finalitza quan hi ha prou informació sobre solucions susceptibles de satisfer les necessitats de l'òrgan de contractació perquè els candidats escollits presentin oferta.

3. Fase d'adjudicació

3.1. Es convida els participants en el diàleg a presentar les ofertes finals.

3.2. Les ofertes es poden aclarir, concretar i optimitzar, però en aspectes essencials no s'admeten canvis que puguin distorsionar la competència.

3.3. S'apliquen els criteris d'adjudicació per seleccionar l'oferta econòmicament més avantatjosa. Hi pot haver negociacions complementàries amb el proposat com a adjudicatari per confirmar compromisos financers o altres condicions del contracte.

1.3. Licitació amb negociació

1.3.1. Objectiu

Contractar serveis o productes que incloguin elements d'adaptació, disseny, innovació o altres característiques que facin inadequada l'adjudicació del contracte sense negociació prèvia.

D'entrada, l'autoritat contractant ha d'especificar les necessitats que cal cobrir amb la CPI, així com els requisits mínims dels subministraments, les obres i els serveis que es volen contractar.

1.3.2. Marc jurídic

Normativa de contractació pública.

1.3.3. Fases de la licitació amb negociació

1. Fase de selecció

1.1. Es publica una convocatòria contractual que identifica la naturalesa del procediment i els criteris per seleccionar els licitadors. Els plecs han d'especificar les funcionalitats dels bens i serveis, les prescripcions mínimes i els criteris d'adjudicació.

1.2. S'avaluen les sol·licituds de participació d'acord amb els criteris de selecció.

1.3. Se selecciona un mínim de tres licitadors en la fase d'oferta, sempre que hi hagi un nombre suficient d'operadors qualificats.

2. Fase de negociació

2.1. Es convida els licitadors seleccionats a plantejar ofertes inicials, subjectes a negociació (no es poden negociar les prescripcions mínimes ni els criteris d'adjudicació).

2.2. Es desenvolupen rondes d'ofertes i negociacions successives amb els operadors. S'ha de garantir la igualtat de tracte als operadors, se'ls ha d'informar dels canvis que es puguin fer en les prescripcions tècniques o en altres elements del contracte i se'ls ha de donar prou temps perquè puguin modificar les seves ofertes. Només es pot revelar informació confidencial si el licitador ho autoritza expressament.

2.3. Es pot reduir el nombre de licitadors mitjançant l'aplicació dels criteris d'adjudicació. El nombre de licitadors de la fase final ha de garantir una competència real, en la mesura que hi hagi prou solucions.

3. Fase d'adjudicació

3.1. S'informa els licitadors de la intenció de tancar les negociacions i es fixa una data per presentar les ofertes finals.

3.2. S'adjudica el contracte d'acord amb els criteris prefixats.

1.4. Associació per a la innovació

1.4.1. Objecte

Necessitat d'un producte, servei o obra innovador, que no es pugui satisfer mitjançant l'adquisició de productes, serveis o obres disponibles en el mercat.

1.4.2. Objectiu

Investigar, desenvolupar i contractar a escala comercial nous productes, serveis i obres. L'associació per a la innovació permet adjudicar un contracte per fases que cobreixin les diverses etapes (des de l'R+D fins a l'adquisició d'un volum comercial de productes o serveis) amb la participació d'almenys un operador econòmic en cada fase.

És un procediment adient quan es pretén que la col·laboració amb el contractista s'estengui més enllà del moment de lliurament dels bens o serveis i abasti la fase d'explotació, i també quan es plantegi una participació compartida del comprador públic i l'empresari en els riscos i beneficis d'aquesta explotació.

1.4.3. Marc jurídic

Directiva 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública. Des del 18 d'abril del 2016, data de finalització del període màxim de transposició de la Directiva a l'Estat espanyol, té efecte directe i és plenament vigent (Informe 1/2016 de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de Catalunya).

1.4.4. Fases de l'associació per a la innovació

1. Procediment de licitació amb negociació

- 1.1. Es desenvolupa el procediment de licitació amb negociació. En els plecs es destaca la necessitat del producte o servei innovador. Es pot establir una associació amb un sol operador sempre que no hi hagi ajut d'Estat.
- 1.2. Els criteris de selecció han d'estar relacionats amb la capacitat dels candidats per desenvolupar R+D i posar en marxa solucions innovadores.
- 1.3. S'adjudiquen un o més contractes per fases per als serveis d'R+D, generació de prototip, realització de proves pilot i contractació de productes o serveis finals. Els contractes han d'incloure clàusules de propietat intel·lectual.

2. Fase de desenvolupament

- 2.1. Els contractes s'executen per fases. Cal fixar objectius intermedis i s'han de preveure pagaments en cada lliurament.
- 2.2. Al final de cada fase l'autoritat contractant pot decidir la finalització de l'associació o la reducció del nombre d'operadors implicats.

3. Fase d'adquisició comercial

- 3.1. Es contracten els bens o serveis resultants als socis que no han estat descartats, sempre que s'ajustin al grau de rendiment i als costos màxims acordats prèviament.
-

2. Orientacions per a l'elaboració de plecs

2.1. Objecte i especificacions del contracte

En un procediment de CPI és especialment recomanable que l'objecte del contracte que s'estableixi als plecs determini no tant el que es vol i com es vol, sinó el que es necessita, per tal que els licitadors potencials tinguin marge per innovar, per plantejar la manera d'arribar a la solució.

Cal tendir a formular les especificacions tècniques en termes de rendiment o d'exigències funcionals. S'han d'establir les funcions i els objectius o rendiments que han d'assolir els bens o serveis, i s'ha d'evitar que un excessiu grau de detall limiti la llibertat dels licitadors a l'hora de realitzar propostes. No obstant això, cal que els plecs tinguin un grau de precisió mínim, que garanteixi els quatre punts següents:

- Quedi clar quin producte o servei s'està buscant.
- Quedin fixades les fases previstes per al desenvolupament del producte o servei.
- Les ofertes rebudes puguin ser comparables.
- S'especifiquin els límits funcionals o reguladors dels bens o serveis.

2.2. Admissió de variants

En la CPI és especialment important l'admissió de variants, atesa la volguda manca de concreció *a priori* de les característiques específiques dels bens o serveis que es volen adquirir. D'aquesta manera, els licitadors poden participar en la definició de l'objecte del contracte, modificar-ne els elements i les condicions que el configuren, sense arribar a desnaturalitzar-ne l'objecte.

Per tant, partint d'una definició estàndard de l'objecte, que cobreixi les exigències mínimes, s'hauria d'admetre la presentació de variants. En aquest sentit, els plecs haurien de fixar els requisits de les variants, els seus límits i les modalitats que s'admeten.

2.3. Confidencialitat

En al marc de la CPI, el principi de confidencialitat que estableix la legislació sobre contractació pública és especialment rellevant, atès que els licitadors proporcionen informació relativa al desenvolupament de tecnologies, solucions innovadores i coneixement, informació que forma part del seu secret comercial.

Per això, en tot el procés de licitació cal garantir el respecte del principi de confidencialitat, tot i que també cal respectar els principis de transparència i igualtat de tracte que exigeix la contractació pública. Especialment, cal vetllar per l'acompliment dels aspectes següents en l'àmbit de la confidencialitat:

- Secret de les proposicions abans de l'obertura.
- Confidencialitat de la informació que els participants faciliten en els procediments previs de diàleg amb el mercat.
- Dret dels licitadors a declarar la confidencialitat d'una part de les seves ofertes.
- Confidencialitat i suficient motivació de les decisions d'adjudicació.
- Confidencialitat respecte al dret d'accés als expedients de contractació.
- Confidencialitat per part dels participants en la CPI i els seus col·laboradors.

Per tant, cal que en els plecs i en la resta de documentació del procés de licitació s'estableixin clarament les condicions que regeixen respecte a la confidencialitat de la informació en tot el procés, de manera que la participació impliqui l'acceptació d'aquestes condicions.

2.4. Criteris d'adjudicació

Els criteris d'adjudicació que s'estableixin per determinar l'oferta econòmicament més avantatjosa poden incloure criteris relacionats amb les característiques innovadores de les ofertes. Aquests criteris han de complir els requisits següents:

- Han d'estar relacionats amb l'objecte del contracte.
- Han d'estar expressament previstos en l'anunci de licitació.
- S'han de valorar d'acord amb els paràmetres que s'estableixin en els plecs.
- En general, atès que en la CPI l'element d'innovació és molt rellevant, la ponderació del preu en el pes total dels criteris d'adjudicació ha de tendir a ser més baixa que en una licitació ordinària i, en tot cas, quan s'avalui el preu cal tenir en compte els costos de tot el cicle de vida del producte, no només els costos inicials d'adquisició.

A més, es recomana incloure altres criteris d'adjudicació relacionats amb el component d'innovació, com, per exemple:

- Continguts d'R+D en l'execució del contracte que aportin més qualitat a l'objecte de la prestació.
- Termini d'execució (caldrà posar-lo en relació amb l'anterior, a fi de valorar la proporcionalitat entre continguts d'R+D i el termini de desenvolupament).
- Volum o percentatge del preu del contracte que es destina a desenvolupament del producte o servei.
- Capacitat de la innovació proposada per produir una millora en la prestació d'un servei públic concret.
- Estalvi energètic futur derivat de la solució d'innovació.
- Millora del medi ambient (ús de matèries primeres, ús d'aigua, emissions, residus, reciclabilitat, etc.) com a conseqüència directa de la solució d'innovació.
- Reducció de costos de manteniment, de reposició, d'eliminació o d'altres tipus, tenint en compte el cost del cicle de vida complet del producte.

- També es pot valorar que les propostes de desenvolupament d'activitats d'R+D impliquin la col·laboració amb altres operadors econòmics, com universitats i centres tecnològics

3. Orientacions sobre la propietat intel·lectual

Atès que l'objecte de la CPI és l'adquisició de productes o serveis que no existeixen en el mercat, els aspectes relatius als drets de propietat intel·lectual i industrial sobre aquests productes o serveis tenen una importància especial i cal considerar-los en tot el procés de CPI i en les prescripcions que correspongui en aquest àmbit en tota la documentació de la licitació.

En general, cal prestar una atenció especial als tres aspectes següents:

- Titularitat de la propietat intel·lectual i industrial.
- Drets d'ús, modificació i cessió.
- Repartiment dels beneficis derivats de l'explotació.

Més concretament, pel que fa a les tecnologies que els contractistes aporten inicialment, cal que les entitats contractants requereixin als contractistes el següent:

- Una declaració de les tecnologies propietàries que aporten.
- Una declaració de les llicències de tecnologies de tercers.
- La concessió a l'entitat contractant de drets d'ús i de modificació de les tecnologies aportades i, si escau, a altres empreses designades per l'entitat contractant per cobrir subministrament en circumstàncies especials.
- La voluntat de col·laboració per aconseguir que les llicències de tercers s'ampliïn a l'entitat contractant en condicions similars i, si escau, a altres empreses designades per l'entitat contractant per cobrir subministrament en circumstàncies especials.

Respecte a les tecnologies desenvolupades com a resultat de l'execució del contracte, cal establir *a priori* els aspectes següents:

- La titularitat dels drets de propietat. El més habitual és que els retengui el contractista, atès que les seves expectatives de mercat i de rendibilitat més elevades són un al·licient més per innovar. De tota manera, en alguns casos, es pot determinar una titularitat conjunta o bé un repartiment dels beneficis derivats de la comercialització i explotació futures.
- Reserva de drets d'ús i modificació dels bens i les tecnologies produïdes, en les condicions actuals i futures més favorables.
- Possibilitat que l'entitat contractant estengui o cedeixi els seus drets d'ús i modificació a altres entitats en determinades circumstàncies.
- En el cas de les tecnologies de la informació i les comunicacions, s'haurien de pactar l'accés al codi font del programari i el dret de modificació.

4. Orientacions sobre indicadors per avaluar l'execució del projecte

El monitoratge de la RIS3CAT i els seus instruments requereix, entre altres mesures, la implementació d'indicadors que proporcionin informació qualitativa i quantitativa per avaluar l'impacte dels projectes, dels instruments, de l'estratègia, i del PO FEDER en el sistema d'R+D+I, en la competitivitat de les empreses de Catalunya i en el procés d'especialització intel·ligent.

Aquests indicadors han de permetre mesurar l'execució i els resultats dels projectes de CPI i requereixen tant informació interna de l'entitat contractant com, de vegades, informació que ha de ser subministrada pels adjudicataris dels contractes. En aquests darrers casos, les entitats contractants han de preveure que els plecs i la resta de documentació contractual fixi l'obligació per part de l'adjudicatari de proporcionar aquesta informació i concreti exactament les dades que cal subministrar, en quin format i durant quin termini.

Annex 8. Formularis per sol·licitar la programació d'un projecte de CPI al PO FEDER

Sol·licitud de programació d'un projecte de compra pública innovadora al PO FEDER Catalunya 2014-2020

Dades del sol·licitant (ens, organisme o entitat)

Denominació NIF

Domicili social Població

Codi postal Telèfon

Tipus d'ens, organisme o entitat Forma jurídica

- Departament de la Generalitat
- Universitat
- Centre de recerca
- Empresa pública
- Altres (especifiqueu-los)

- Administració pública
- Entitat autònoma administrativa
- Entitat autònoma de caràcter comercial, industrial o financer
- Entitat de dret públic sotmesa a l'ordenament jurídic privat
- Ens públic de naturalesa singular
- Societat mercantil
- Consorci
- Fundació

Altres entitats participants

Dades de la persona de contacte

Nom i cognoms Càrrec

Telèfon Adreça electrònica

Descripció general del projecte

Títol Acrònim

Objecte (2.000 caràcters màxim)

Justificació de la necessitat (3.500 caràcters màxim)

Objectius generals (3.500 caràcters màxim)

Data prevista d'inici del disseny del projecte Data prevista de liquidació del contracte

Fase actual de contractació Àmbit territorial Procediment de contractació

- Planificació
- Licitació
- Execució

- Local
- Català
- Estatal
- Internacional

- Procediment obert
- Procediment restringit
- Procediment negociat amb publicitat
- Procediment negociat sense publicitat
- Diàleg competitiu
- Concurs de projectes
- Compra pública precomercial
- Altres

Valor estimat del contracte (d'acord amb l'article 88 del TRLCSP)

Generalitat de Catalunya
**Departament de la Vicepresidència
 i d'Economia i Hisenda**

Unió Europea
 Fons europeu
 de desenvolupament regional
 Una manera de fer Europa

Finançament

Organisme
finançador

Import anual

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	total
1.											
2.											
3.											
4.											
5.											
Cost total											

Altra informació sobre el projecte (3.500 caràcters màxim)

Descripció tècnica del component d'innovació

Justificació de la necessitat (3.500 caràcters màxim)

Objectius de la innovació (3.500 caràcters màxim)

Especificacions tècniques del nou producte o servei (3.500 caràcters màxim)

Tasques necessàries per dur a terme la innovació

Tasca	Calendari
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

Document, apartat i pàgines dels plecs de contractació en què s'identifiquen les tasques

Recursos humans i tècnics

Tipus de recurs	Quantificació
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

Document, apartat i pàgines dels plecs de contractació en què s'identifiquen els recursos

Despeses

Categoria	Descripció	Cost
Inversions físiques		
Inversions o amortitzacions de béns i equipaments		
Prestació de serveis		
Recursos humans		
Recursos humans contractats específicament		
Viatges, allotjament i trasllats		
Comunicació		
Despeses generals		
Altres		
Total		

Aportació científica o tecnològica

Descripció (2.000 caràcters màxim)

Ambit territorial de la innovació

- Local
- Català
- Estatal
- Internacional

Antecedents i referències actuals

Producte, solució, patent, etc.	Pàgina web (URL)
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Documentació annexa

- Estudi previ
- Plec de clàusules administratives
- Plec de prescripcions tècniques
- Documentació que regeix la licitació
- Altra (especifiqueu-la)

Informació complementària per a la programació d'un projecte de compra pública innovadora al PO FEDER Catalunya 2014-2020

Identificació del projecte

Títol

Acrònim

Pressupost del projecte

Valor estimat del contracte (d'acord amb l'article 88 del TRLCSP)

Proposta de cost exigible per a la subvenció

Ubicació física

Justifiqueu l'adequació de la ubicació física al projecte i especifiqueu les condicions de disponibilitat i propietat dels terrenys (si escau) (1.000 caràcters màxim)

Encaix en les polítiques públiques

Catalunya

Estratègia o pla (1.000 caràcters màxim)

ECAT2020

- Ocupació i formació
- Cohesió social
- Innovació i coneixement
- Dinamisme empresarial
- Internacionalització
- Economia verda

RIS3CAT

- Àmbits sectorial líders
- Activitats emergents
- Tecnologies facilitadores transversals
- Dinamisme empresarial
- Entorn d'innovació

Impacte en la creació de llocs de treball (màxim 1.000 caràcters)

Unió Europea

El projecte compleix la normativa ambiental d'aplicació.

- Sí
- No

Mesures del projecte a favor del medi ambient (màxim 1.000 caràcters)

El projecte respecta els principis d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones, i de no discriminació.

- Sí
- No

El projecte es pot considerar com a ajut d'Estat (articles 107, 108 i 109 del Tractat de Funcionament de la UE).

- Sí
 No

En cas afirmatiu, especifiqueu l'estat actual del projecte

- Autoritzat
 Notificat a la Comissió Europea o en tràmit de notificació
 En tràmit de notificació al Departament d'Economia i Coneixement
 Subjecte a *minimis*
 Subscrit a règim d'exempció

Observacions (màxim 1.000 caràcters)

Encaix en el PO FEDER 2014-2020 de Catalunya

Eix	
Prioritats d'inversió	
Objectiu específic	

Indicadors de productivitat

Codi	Nom de l'indicador	Unitat de mesura	Valor previst 2018	Valor previst 2023

Indicadors de resultat

Codi	Nom de l'indicador	Unitat de mesura	Valor de referència	Any de referència	Valor previst 2018	Valor previst 2023	Font

Gestió i control del projecte

Persones responsables

Nom i cognoms	Càrrec
Telèfon	Adreça electrònica
Tasques	
Nom i cognoms	Càrrec
Telèfon	Adreça electrònica
Tasques	
Nom i cognoms	Càrrec
Telèfon	Adreça electrònica

Tasques

Procediments previstos per garantir l'execució del fons

Gestió i control	
Informació i publicitat	
Altres	

Altres informacions d'interès

El projecte s'emmarca en un conveni

-
- Sí
-
-
- No

En cas afirmatiu, especifiqueu-ho (màxim 1.000 caràcters)

El projecte genera ingressos

-
- Sí
-
-
- No

En cas afirmatiu, indiqueu el valor estimat (màxim 1.000 caràcters)

Viabilitat econòmica

Previsió de costos i de fonts de finançament de les principals partides

Cost total de l'operació

Categoria de despeses	Fons propi	Subvenció 1	Subvenció 2	Altres	FEDER	IVA	Cost total
Actuació 1							
Inversions físiques							
Inversions o amortització béns d'equipament							
Prestació de serveis							
Recursos humans interns							
Recursos humans contractats específicament							
Viatges, allotjament i trasllat							
Comunicació							
Despeses generals							
Altres (especificar)							
Actuació 2							
Inversions físiques							
Inversions o amortització béns d'equipament							
Prestació de serveis							
Recursos humans interns							
Recursos humans contractats específicament							
Viatges, allotjament i trasllat							
Comunicació							
Despeses generals							
Altres (especificar)							
Actuació 3							
Inversions físiques							
Inversions o amortització béns d'equipament							
Prestació de serveis							
Recursos humans interns							
Recursos humans contractats específicament							
Viatges, allotjament i trasllat							
Comunicació							

Unió Europea
 Fons europeu
 de desenvolupament regional
 Una manera de fer Europa

Despeses generals											
Altres (especificar)											
Afegir tants camps com actuacions											
Total											

Cost subvencionable anualitzat

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Total
Actuació 1											
Actuació 2											
Actuació 3											
Cost total subvencionable											
Cost total											